

ÚVOD DO STUDIA, 2. přednáška

- 1. Dodatky k organizaci studia – strategie volby kurzů
- 2. Předmět studia – filologie s oborovou didaktikou
- 3. Seminární a závěrečné práce
- 4. Zdroje

1. Dodatky k organizaci studia

- Strategie volby kurzů a průchodu studiem
 - studijní katalog: <http://www.ped.muni.cz/studium/bc-a-mgr-studium/studijni-katalog>
 - doporučený průchod studiem: ve studijním katalogu jednotlivých programů
 - povinné („A“) + povinně volitelné („B“) předměty: rozdílné strategie u lingvistiky a literatury
 - povinně volitelné předměty: rozdílné strategie u dvouoborového (asistentství) a jednooborového (lektorství) studia

Exkurs Peloušková 1: Struktura předmětů

- Odborný základ tvoří přednáška (povinný předmět)

Zkouška: prověření znalosti teorie a schopnost aplikovat tuto znalost v praxi

- Cvičení – servis, praktický trénink (volitelný předmět)
- Seminář – prohloubení teoretických vědomostí a praktických dovedností (povinně volitelný předmět)

Žadoucí je zvládnout daný předmět za jeden semestr!

Struktura předmětů v literatuře

- Přednášky a semináře jsou obsahem odlišné
 - Přednášky chronologicky mapují literární epochy
 - Přednášky jsou povinné („A“)
 - Doporučení: Lit. po 1900 ve 3. semestru, Lit. do 1900 ve 4. semestru
 - Semináře zkoumají jedno téma na příkladech
 - Semináře jsou povinně volitelné („B“)
 - Témata budou po semestrech obměňována
- Žádná „cvičení“

Exkurs Peloušková 2: Povinně volitelné předměty

- Ped.as.: 18 (4G, 4L, 2K, 2M, 6vlastní volba)
- Lekt.: 58 (6G, 6L, 4K, 4M, 38 vlastní volba)

Ukončení:

Kolokvium: 2 kr.: aktivní účast, průběžné úkoly,
uzavření (test, seminární práce apod., viz
syllabus v Isu)

Zápočet: 1 kr.: aktivní účast, průběžné úkoly

Jak naplnit penzum „béček“?

Dvouoborové studium

- „béčka“ z lingv., lit. atd. rovnoměrně rozložit na celé studium (kromě 6. semestru)
- 6 kreditů vlastní volby lze vyplnit jakýmkoli povinně volitelnými předměty
- možnost profilace! např. na lingvistiku

Jednooborové studium

- „B“ rovnoměrně rozložit na 5 semestrů
- 38 kreditů vlastní volby lze vyplnit
 - Povinně volitelnými předměty („béčka“) po 1, resp. 2 kreditech
 - Semestrální prací (6 kreditů)
 - Studentskou konferencí (4 kredity)

2. FILOLOGIE

- srovnávací (*vergleichende Philologie*)
 - komparatistika (lit.) (*e Komparatistik*)
 - kontrastivní lingvistika (*kontrastive Linguistik*)
- specializovaná na jeden jazyk (skupinu příbuzných jazyků)
 - Slavistika (*e Slawistik*)
 - Germanistika (*e Germanistik*)
 - Romanistika (*e Romanistik*) atd.

2.1 LINGVISTIKA

(e Linguistik)

jazykověda, jazykozpyt
(e Sprachwissenschaft, Sprachlehre)

- společenská (humanitní) věda
- součást filologie
- Filologie *(e Philologie)*:
 - jazykověda *(e Sprachwissenschaft)*
 - literární věda *(e Literaturwissenschaft)*

Předmět lingvistiky

- jazyk (nástroj komunikace)
 - funkce
 - stavba
 - historie (vývoj a tendence)
 - vztah k ostatním jazykům
 - vztah k jeho uživatelům

Moderní lingvistika čerpá především ze strukturalismu.

2.2 LITERÁRNÍ VĚDA (*Literaturwissenschaft*)

- součást humanitních věd
(*Geisteswissenschaften*), resp. kulturních věd
(*Kulturwissenschaften, Cultural Studies*)
- součást filologie
- více v přednáškách k literatuře v rámci Úvodu do studia

Těžiště zkoumání literatury

- text (literární analýza, hermeneutika, naratologie, ediční věda)
- kontext (literární historie/*Literaturgeschichte*)
- autor (literární sociologie, *psychoanalytische Lit.wis.*)
- čtenář (recepce, *Kanonforschung*)

- z hlediska lit. historie: *Mediävistik – Neuere deutsche Literatur*

2.3 OBOROVÁ DIDAKTIKA

- Pedagogická disciplína
- Popisuje a objasňuje procesy vyučování a učení (*Lehren und Lernen*)
- DaF/DaZ (*Deutsch als Fremdsprache, Deutsch als Zweitsprache*)
- *Blíže v přednáškách prof. Janíkové v rámci Úvodu do studia*

3. Vědecké (kvalifikační) práce

- seminární práce
 - semestrální práce
 - bakalářská práce
 - magisterská (diplomová) práce
 - doktorská práce
 - habilitační práce
 - profesorská práce
- *Seminararbeit*
 - *Semesterarbeit*
 - *Bachelor-Arbeit*
 - *Master-Arbeit/
Diplomarbeit*
 - *Dissertation*
 - *Habilitation*
 - *Professur*

Obsah a forma vědecké práce

Obsah

- Cíl : jedna věta
- Teze: hypotéza
- --
- Východisko: problém
- Cíl = jeho vyřešení
- Cíl není:
 - pouhý výčet (v zahradě je listí)
 - pouhý sběr (shrabané listí „neutříděno“ na kompost)

Forma

- Hlavička a obsah (u delších prací)
- Úvod (důvod) a teze
- Teoretický základ
- Popis metodického postupu
- Vlastní výzkum
- Závěr(y)
- Výhled (co by se ještě mělo udělat)
- Seznam literatury

Text práce

- v němčině (výjimečně v češtině/slovenštině)
- neosobní vyjádření (*man, es, pasivum*), pokud osobní, tak *ich* (nikoliv *wir*)
- provázaný text:
 - vnitřně: odkazy na kap., obr. atd.
 - vnějšně: odkazy na zdroje, citace

Citace (*Zitieren*)

- Citační norma (*Zitierregeln*)
 - existuje jich několik ([ČSN ISO 690](#), [MLA](#), [APA](#) atd.)
 - hlavní je držet se jedné z nich striktně
 - doporučujeme shrnutí na webu KNJ:
<http://www.ped.muni.cz/katedry-a-instituty/nemecky-jazyk-literatura/studium/zaverecne-prace>
- Internetové zdroje
 - jako tištěné + URL a datum
- Chybné citování = Plagiátorství a krádež!
 - přímá (uvozovky) a nepřímá (srov./vgl.) citace
 - nejčastější, závažná chyba: „koláž“ z originálu maskovaná jako nepřímá citace

Volba tématu a strategie psaní: Jak (ne)postupovat

špatně

- Téma: Anglicismy v němčině
 - příliš široké
- Cíl: Zjistit, které to jsou
 - nemá valnou výpovědní hodnotu
- Výsledek: seznam (=„listí“)

dobře

- Anglicismy v českých učebnicích němčiny pro B1
 - zúženo
- Dokázat, že/ zda se jedná pouze výrazy v běžném úzu:
 - seznam
 - utřídění
 - porovnání (např. se slovníky, korpusy)
- Výsledek: nové poznání

Jak (ne)postupovat u literárních prací

- ~~„Goethe“~~ – „Goethes Faust“ – „Goethes Faust als Sturm und Drang-Figur“
- Cíl (*Fragestellung, Erkenntnisinteresse*)
 - něco, co stojí za to dokazovat (teze)
- Hlavní strategie psaní
 - dokazování, argumentace („Proč je moje teze správná.“)
- Hlavní zdroj argumentace
 - text samotný (primární)
- Hlavní kritérium hodnocení
 - logická provázanost všech částí textu (odstavce, kapitoly) s tezí

Na koho se obrátit

- Didaktika:

- prof. Janíková
- Dr. Brychová
- Dr. Marečková

- Literatura:

- Dr. Baroková
- Dr. Budňák
- Dr. Váňa

- Reálie:

- Dr. Krajcsó

- Jazykověda

- Dr. Káňa
- Dr. Kovářová
- Dr. Muzikant
- Dr. Peloušková
- Dr. Wagner

4. Zdroje

- Knihovny
 - PdF, FF, MZK, Knihovna J. Mahena, NK (CASLIN): meziknihovní výpůjčky, Univie
 - Odborné časopisy
 - Skripta: výhody a nástrahy
- Internet
 - E-zdroje MU: odborné články (discovery.muni.cz)
 - Archiv závěrečných prací (IS MU, fulltext)
 - Korpusy
 - Wikipedia: výhody a nástrahy

Vybrané zdroje

- Duden, Wahrig, Langenscheidt
- Siebenschein, Langenscheidt

- Fachlexikon DAF/DaZ

- Deutsche Literaturgeschichte in 12. Bd.